

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ
Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.282 & 210-72.72.993, e-mail: fspk2008@yahoo.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ
ΑΘΗΝΑ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Έληξε με επιτυχία η Επιστημονική Ημερίδα για θέματα Προσκυνηματικών Περιηγήσεων (Θρησκευτικού Τουρισμού) των ορισθέντων Εκπροσώπων- Στελεχών των Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος που διοργανώθηκε με ευθύνη του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων την Τρίτη 3η Δεκεμβρίου 2013, στο κρουαζιερόπλοιο «ΠΛΑΤΥΤΕΡΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΩΝ» του τουριστικής εταιρείας «ΥΔΡΑΙΚΗ» με έδρα τη μαρίνα του Φλοίσβου στο Π. Φάληρο.

Το γενικό θέμα της Επιστημονικής Ημερίδας, το οποίο είχε θέσει υπό την αιγίδα του ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, ήταν : «ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 12ΧΡΟΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ»

Το Συνέδριο τίμησαν με την παρουσία και την συμμετοχή τους ο επιχώριος Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Ν. Σμύρνης κ. Συμεών**, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Δωδώνης κ. Χρυσόστομος**, Πρόεδρος του Συνοδικού Γραφείου, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης **Λευκάδος και Ιθάκης κ. Θεόφιλος**, Αντιπρόεδρος του Συνοδικού Γραφείου, ο Θεοφιλέστατος **Επίσκοπος Ωλένης κ. Αθανάσιος**, **εκατό (100) Εκπρόσωποι Κληρικοί ή Λαϊκοί των Ι. Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος**, ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Τουρισμού **κ. Αναστάσιος Λιάσκος** ως εκπρόσωπος της Υπουργού Τουρισμού **κ. Όλγας Κεφαλογιάννη**, ο Πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού **κ. Χρήστος Πάλλης**, ο Πρόεδρος επί τιμή του Ελεγκτικού Συνεδρίου **κ. Γεώργιος Κούρτης**, ο Πρόεδρος των οφφικιάλων του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας **κ. Θεόδωρος Παναγόπουλος**, ο Πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος **κ. Γεώργιος Τσακίρης**, η Ιδιοκτήτρια του φιλοξενούντος κρουαζιερόπλοιου **κ. ANNA-MARIA Δρακοπούλου**, εκπρόσωποι τουριστικών Οργανισμών, Φορέων και Γραφείων, τοπικές Αρχές και άλλοι επίσημοι. συνολικά οι κ.κ. Σύεδροι ξεπέρασαν τους εκατόν είκοσι (120).

Η έναρξη της Επιστημονικής Ημερίδας έγινε με την Εναρκτήρια Προσευχή υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ν. Σμύρνης κ. Συμεών και με την ανάγνωση του σχετικού Μηνύματος-Χαιρετισμού του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ από τον Εκπρόσωπο Αυτού Πανοσιολογιώτατον **Αρχιμανδρίτη κ. Σπυρίδωνα Κατραμάδο**, Γραμματέα του Συνοδικού Γραφείου Ο

Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κατά τον Χαιρετισμό του προς τους κ.κ. Συνέδρους αφού επαίνεσε για την πρωτοβουλία αυτή τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο, Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γραμματέα και τα Μέλη του Συνοδικού Γραφείου μεταξύ των άλλων τόνισε ότι, «...Η Ημερίδα αυτή απευθύνεται στα ορισθέντα ήδη Στελέχη των Ι. Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος που εργάζονται, που επιμελούνται και που φροντίζουν, σε συντονισμό με τις Κεντρικές Υπηρεσίες της Διοικήσεως της Εκκλησίας μας, το Συνοδικό, δηλαδή Γραφείο μας, για το μεγάλο θέμα της αναπτύξεως και της κατάλληλης προβολής του προσκνηματικού, λεγομένου, τουρισμού στη πατρίδα μας. .... οι προσκνηματικές περιηγήσεις, ως μία άλλη ιδιαίτερη μορφή τουρισμού και μάλιστα η πιο σημαντική από τον λεγόμενο εναλλακτικό τουρισμό, ξεφεύγουν από το στενό πλαίσιο του τουριστικού μοντέλου που όλοι γνωρίζουμε. Δεν στοχεύουν απλά στην απαραίτητη αναψυχή και ξεκούραση που αναζητά εναγωνίως, πολλές φορές, ο άνθρωπος της εποχής μας, αλλά επιδιώκουν να ερεθίσουν τα πνευματικά και θρησκευτικά του αισθητήρια, καλώντας τον σε κάτι ιδιαίτερο και ξεχωριστό. Αξιοποιείται έτσι και ευλογείται μια ανάγκη του πνεύματος του ανθρώπου να έρθει σε επαφή με τόπους, πρόσωπα, παραστάσεις και εικόνες, τα οποία κουβαλούν ένα ειδικό βάρος, περιέχουν θαυμαστούς συμβολισμούς και δίνουν αφορμές για έναν μοναδικό διάλογο με το παρελθόν, που συμπλέκεται εκπληκτικά με το παρόν, μεταφέροντας το άρωμα του πνεύματος και του πολιτισμού που ενυπάρχουν και διασώζονται μέσα στην Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησιαστική εμπειρία και βίωμα ζωής. Είναι δε, ιδιαίτερα σημαντικό, ότι σε μία περίοδο οικονομικής κρίσης σαν την σημερινή που βιώνει η πατρίδα μας οι προσκνηματικές περιηγήσεις, να «παρουσιάζουν ανθεκτικότητα και αύξηση .σε αντίθεση με τον τουρισμό αναψυχής..... Δράττομαι της ευκαιρίας, στο σημείο αυτό, να εκφράσω εκ μέσης ψυχής, εκτός από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο αγαπητό Αδελφό μας τον οποίο εγκαρδρῶς συγχαίρω, και τις θερμές συγχαρητήριες ευχές μου, καθώς και την ευαρέσκειά μου προς την ηγεσία του Υπουργείου Τουρισμού της χώρας και προσωπικά στην Υπουργό Τουρισμού κ. Ολγα Κεφαλογιάννη, τους Αξιοτίμους κ.κ. Αναστάσιο Λιάσκο Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Τουρισμού, Χρήστο Πάλλη, Πρόεδρο του Ε.Ο.Τ. και Παναγιώτη Λειβαδά Γ. Γραμματέα Ε.Ο.Τ, ως και τους συνεργάτες τους για την μέχρι σήμερα υποδειγματική συνεργασία Εκκλησίας και Πολιτείας και στον τομέα αυτό, που πρόσφατα μάλιστα επισφραγίστηκε με την συνυπογραφή του «ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ». Θα ήθελα επίσης να συγχαρώ, από καρδιάς, τους διοργανωτές και τους οικονομικούς χορηγούς της σημερινής ημερίδας, καθώς και όλους εσάς που εργάζεστε και διακονείτε στον χώρο των προσκνηματικών περιηγήσεων στις Ιερές Μητροπόλεις από τις οποίες προέρχεστε, δίδοντας έτσι με την συνολική δράση και παρουσία σας σήμερα περαιτέρω κύρος και προοπτική στο σπουδαίο αυτό πεδίο δράσης και προσφοράς της Εκκλησίας για τον τόπο μας. Είναι προφανές ότι όλοι μαζί, στα πλαίσια και του θεσμού της Συνοδικότητας που διέπει την Εκκλησία μας, μπορούμε και οφείλουμε να πετύχουμε πολύ περισσότερα...»

Στην συνέχεια τους κ.κ. Συνέδρους χαιρέτησε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Τουρισμού κ. Αναστάσιος Λιάσκος ο οποίος μεταξύ των άλλων τόνισε ότι,

«...Η σημερινή επιστημονική ημερίδα αποτελεί ακόμη ένα σημαντικό βήμα στη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλλουμε από κοινού, Υπουργείο Τουρισμού και Εκκλησία της Ελλάδος, για την προώθηση και ανάδειξη της διαχρονικής αξίας, αλλά και της ιδιαίτερης δυναμικής, που εμπεριέχει ο Θρησκευτικός και Προσκνηματικός Τουρισμός στη Χώρα μας. Το Συνοδικό Γραφείο της Εκκλησίας της Ελλάδος επιτελεί εξαιρετικά σημαντικό έργο και θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω για την έμπρακτη υποστήριξη αυτών των προσπαθειών, τόσο

από το Υπουργείο Τουρισμού όσο και από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. **Θερμά συγχαρητήρια για τη σημερινή πρωτοβουλία σε όλους, όσοι συνέβαλαν στην υλοποίησή της...** Ο σκοπός μας είναι **κοινός** και η συνεργασία μας έως σήμερα, **αγαστή και συνεχής**. Τα οφέλη από την ανάπτυξη του Προσκυνηματικού Τουρισμού θα είναι πολλαπλά και θα καταστήσουν την πατρίδα μας **επίκεντρο στον παγκόσμιο Χάρτη του Θρησκευτικού Τουρισμού**. Ο Θρησκευτικός και Προσκυνηματικός τουρισμός αποτελεί μια θεματική μορφή που αποδεικνύεται ιδιαίτερα ανθεκτική (ακόμη και σε περιόδους κρίσης), αφού **εδράζει τα θεμέλιά της στον Πολιτισμό και στο διαχρονικό θρησκευτικό συναίσθημα του ανθρώπου**. Είναι ένας **αναπτυσσόμενος θεματικός τομέας**, ο οποίος **συνεισφέρει σημαντικά στην προσπάθεια εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος, στην εξωστρέφεια, στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς τη χώρα...** Στο Υπουργείο Τουρισμού υλοποιούμε σταθερά και με συνέπεια τις πρόνοιες του **Πρωτοκόλλου Συνεργασίας** που υπεγράφη μεταξύ του Υπουργείου Τουρισμού και της Εκκλησίας της Ελλάδος. Αντιμετωπίζουμε κάθε πρόβλημα μέσα από την Κοινή Επιτροπή **Εκκλησίας και Πολιτείας** που συγκροτήθηκε για θέματα Θρησκευτικού Τουρισμού. Παραμένουμε σε διαρκή συνεργασία και διαβούλευση με το **Συνοδικό Γραφείο της Εκκλησίας, το Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Δωδώνης κκ. Χρυσόστομο** και τους συνεργάτες του και Εισφέρουμε με όλες μας τις δυνάμεις (το δυναμικό του **Υπουργείου** και του **ΕΟΤ**), με προτάσεις και κατευθύνσεις για την υλοποίηση μιας **Ολοκληρωμένης και Συγκροτημένης Στρατηγικής** ανάπτυξης του Θρησκευτικού και Προσκυνηματικού Τουρισμού...»

Τους κ.κ. Συνέδρους καλοσώρισε με την σειρά του ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ν. Σμύρνης κ. Συμεών ο οποίος ευχαρίστησε την Ι. Σύνοδο για την επιλογή του τόπου και της θεματολογίας και ευχήθηκε μεταξύ των άλλων επιτυχία στις εργασίες της Ημερίδας και στην συνέχεια τους κ.κ. Συνέδρους καλοσώρισε ο Πρόεδρος του Συνοδικού Γραφείου Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομος ο οποίος μεταξύ των άλλων τόνισε: «...Συμπληρώνονται επίσης φέτος τέσσερα χρόνια (2009-2013) από την επιτυχή πραγματοποίηση του Α Πανελληνίου Συνεδρίου του θρησκευτικού, λεγομένου, τουρισμού που έλαβε χώρα στη γενέτειρά μου την πολύ-τραγουδισμένη και όμορφη Ζάκυνθο, όπου με την παρουσία τριών Προκαθημένων, εξήντα Μητροπολιτών και Επισκόπων και πεντακοσίων περίπου Συνέδρων Κληρικών και Λαϊκών από τις 13 ως και τις 15 Νοεμβρίου έγινε μία σπουδαία, πρωτόγνωρη, καινοτόμος, επιστημονική, θεολογική και εκκλησιαστική, παρουσίαση και εργασία με σκοπό μεταξύ των άλλων να ξεκαθαρίσει μεταξύ μας το θέμα της αντιλήψεως του «θρησκευτικού τουρισμού» και «προσκυνηματικών περιηγήσεων» και να αντιμετωπισθούν σημαντικά θέματα, πρακτικά και θεωρητικά, της συγκεκριμένης ποιμαντικής εργασίας της Εκκλησίας μας. Στην επίσημη Ιστοσελίδα της Εκκλησίας μας και στον οικείο ιστοτόπο του Συνοδικού Γραφείου υπάρχει, για όποιον ζητά περισσότερες πληροφορίες, όλο το υλικό τόσο των εισηγήσεων και πορισμάτων, όσο και των προτάσεων και των αποφάσεων του προαναφεθέντος λίαν επιτυχούς Συνεδρίου... Ένα από τα βασικά θέματα-ζητήματα και προβλήματα που βρήκε άμεση λύση μετά την διεξαγωγή του Α' Πανελληνίου Συνεδρίου ήταν το θέμα του συντονισμού των Ι. Μητροπόλεων με το Συνοδικό Γραφείο, ως επιτελικού Γραφείου, το οποίο μπορεί να ενημερώνει, και διακριτικά να κατευθύνει και να συντονίζει το όλο έργο των προσκυνηματικών περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος. Έτσι με σχετικό Εγκύκλιο Σημείωμα (1556/666/7.05.2012) έγινε ο ορισμός σε κάθε μία Ι. Μητρόπολη της Εκκλησίας της Ελλάδος Εκπροσώπου -Υπευθύνου για θέματα Προσκυν. Περιηγήσεων, που βρίσκεται ήδη σε συνεχή επικοινωνία και συνεργασία με το αρμόδιο Συνοδικό Γραφείο, αποφεύγοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις μεμονωμένες και

αποσπασματικές ατυχείς τελικά, κινήσεις και αδόκιμες ίσως πρωτοβουλίες στο χώρο μας αποδεικνύοντας στην περίπτωση αυτή, αφενός μεν την Συνοδικότητα που απαιτείται για την όλη προσπάθεια, αφ' ετέρου την ενιαία εικόνα και μορφή της Εκκλησίας μας στην Ελλάδα, ώστε να γνωρίζουν οι Φορείς του Τουρισμού όπως : Υπουργεία Τουρισμού, Πολιτισμού, Εξωτερικών, Ξενοδοχειακοί, και Τουριστικούς Οργανισμούς και Γραφεία, εντός και εκτός Ελλάδος, Περιφέρειες και Δήμοι, με ποιους, γιατί και πώς οφείλουν να διαλέγονται και κυρίως να συνεργάζονται.

Η σημερινή επιστημονική ημερίδα έρχεται ακριβώς την κατάλληλη για τον τόπο και την Εκκλησία στιγμή και χρόνο, σαν ώριμο πνευματικό φρούτο, να μας δείξει πόσο αναγκαία καθίσταται η μεταξύ μας επικοινωνία, ενημέρωση και συνεργασία για το γενικό καλό που είναι η προβολή του τόπου μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο... Οφείλουμε να αντιληφθούμε το συντομότερο όλοι ασχολούμενοι με τις προσκνηματικές περιηγήσεις ότι αυτές :

A) Συμβάλλουν τα μέγιστα στην ανάπτυξη του πολιτισμού και της ιστορίας μας, στο διαθρησκευτικό τοπίο και στη σύγκλιση και συνύπαρξη των πολιτισμών, αφού η Θρησκεία παράγει πολιτισμό. Το 90% των μνημείων της χώρας μας είναι τόποι Θ. Λατρείας και χώροι έμπνευσης του Θεού.

B) Οδηγούν στην συντήρηση, στην ανάδειξη, στη προβολή αλλά και στη χρήση και πάλι των ι. μνημείων και ι. χώρων. Είναι πολύ σημαντικά τα οφέλη που μπορούν και πρέπει να προκύψουν στον οικονομικό, το πολιτιστικό, το κοινωνικό, τον επιστημονικό, τον τουριστικό, τον εθνικό, τον θεσμικό και πνευματικό τομέα αν γίνει συντονισμένη και σωστή η ανάδειξη και η προβολή και των προσκνηματικών περιηγήσεων στη πατρίδα μας και στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω και εγώ θερμά μέσα από την ψυχή μου την Υπουργό Τουρισμού κ. Ολγα Κεφαλογιάννη, τους παρισταμένους Αξιωματικούς κ.κ. Αναστάσιο Λιάσκο Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Τουρισμού, Χρήστο Πάλλη, Πρόεδρο του Ε.Ο.Τ. και Παναγιώτη Λειβαδά Γ. Γραμματέα Ε.Ο.Τ, ως και τους συνεργάτες τους για την μέχρι σήμερα υποδειγματική συνεργασία μας, της Εκκλησίας και της Πολιτείας και στον τομέα αυτό, που πρόσφατα μάλιστα επισφραγίστηκε με την συνυπογραφή του «ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ»...

Μετά τους Χαιρετισμούς ξεκίνησαν με βάση το πρόγραμμα του Συνεδρίου οι Εισηγήσεις. Στην Α' Συνεδρία, πρώτος Εισηγητής ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λευκάδος κ. Θεόφιλος, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής του Συνοδικού Γραφείου Προσκνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα «Η Ίδρυση και οι Στόχοι του Συνοδικού Γραφείου Προσκνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος». Ακολούθησε η Εισήγηση του κ. Βασιλείου Τζέρπου, Μέλους του Συνοδικού Γραφείου, με θέμα: «α) Η υπογραφή του Πρωτοκόλλου συνεργασίας της Εκκλησίας της Ελλάδος και του Υπουργείου Τουρισμού. β) Η συμμετοχή του Συνοδικού Γραφείου σε Διεθνείς Εκθέσεις Τουρισμού. Εμπειρίες - Προτάσεις». Τελευταία Εισήγηση της Α' Συνεδρίας ήταν εκείνη του κ. Χρήστου Πετρέα, Ειδικού Συνεργάτη του Συνοδικού Γραφείου Προσκνηματικών Περιηγήσεων, με θέμα: «Παρουσίαση του ερωτηματολογίου προς όλα τα Ταξιδιωτικά Γραφεία της Χώρας και αποτελέσματα-πορίσματα-προτάσεις». Πρώτη Εισήγηση της Β' Συνεδρίας ήταν εκείνη των κ.κ. Χρήστου Πιτσίλκα και Χαριλάου Αλμυρούλη, με θέμα: «Παρουσίαση ψηφιακού δίσκου (cd) με Ιερές Μονές, από Ομάδα συνεργατών του Συνοδικού Γραφείου Προσκνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος». Ακολούθησε η Εισήγηση της κ. Αγγελικής Βαρελά, με θέμα: «Μεθοδολογία τρόπου αναδείξεως, παρουσιάσεως και προβολής των Ιερών Μνημείων. Προσκνημάτων και Μονών των Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος». Τελευταία εισήγηση της Συνεδρίας αυτής ήταν εκείνη του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Φαναρίου κ.

Αγαθαγγέλου, Γενικού Διευθυντού της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα: «Παρουσίαση εντύπου "Πέρα από την Ακρόπολη-Μνημεία πίστης και πολιτισμού"». Στην Γ΄ και τελευταία Συνεδρία Εισηγητής ήταν ο Γραμματέας του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα: «Οι προσεχείς δράσεις του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος». Αμέσως μετά ο κ. Θεόδωρος Γεωργάκης, Μέλος του Συνοδικού Γραφείου, συντόνισε τη συζήτηση που ακολούθησε, κατά την οποία κατατέθηκαν και οι εμπειρίες, τα προβλήματα, αλλά και οι όποιες προτάσεις εκ μέρους των Εκπροσώπων των Ιερών Μητροπόλεων. Θετικές και ουσιαστικές παρεμβάσεις κατά τη συζήτηση αυτή έκαναν και οι κ. Μάριος Τριβιζάς Ιδιοκτήτης του KENTAVROS TRAVEL, η κ. Αικατερίνη Μούσπεχ, Ιδιοκτήτρια του MIDEAST TRAVEL, ο κ. Γρηγόριος Μυστακίδης, Ιδιοκτήτης του MYSTAKIDIS TRAVEL, η κ. Τίτα Στέφα, συνεργάτης του ταξιδιωτικού γραφείου AMBOTIS TOYRS στη Θεσσαλονίκη, εκπρόσωποι από το MOUZENIDIS TRAVEL, και άλλοι.

Η Επιστημονική Ημερίδα έκλεισε με τις ευχαριστίες προς τους οικονομικούς χορηγούς αυτής την «ΥΔΡΑΙΚΗ» και το «MAROULIS TRAVEL» αλλά και τις ευχές προς όλους τους συμμετέχοντες από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δωδώνης κ. Χρυσόστομο, Προέδρου του Συνοδικού Γραφείου της Εκκλησίας της Ελλάδος ο οποίος μεταξύ των άλλων κάλεσε τους Εκπροσώπους των Ι. Μητροπόλεων, τον Γραμματέα και τα Μέλη του Συνοδικού Γραφείου να επεξεργαστούν συλλογικά τις Εισηγήσεις, τα ερωτήματα, τους προβληματισμούς, τις απόψεις και τις τοποθετήσεις που κατατέθηκαν στην Ημερίδα με σκοπό την περαιτέρω γόνιμη συνεργασία του Συνοδικού Γραφείου με τις κατά τόπους Ι. Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος.